

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 12909
Tarih: 20.05.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 20/05/2021 15:49
Sayı: E-120.10-
0818749

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de akarsular, evsel ve endüstriyel atıklar ve tarımsal faaliyetler sonucu kirlenmektedir. Kirlilik hem karada hem de sucul ortamda canlı hayatını tehdit ederek tehlikeli boyutlara ulaşmaktadır. Türkiye’de akarsu kaynaklarının durumunun araştırılması ve gereken önlemlerin alınması amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Rıdvan TURAN

Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Su bütün canlılar için yaşamsal öneme sahiptir. Ancak yaşam için bu kadar önemli olan tatlı su varlığı insan kaynaklı yaşanan ekolojik kriz nedeniyle git gide kirlenmekte ve tükenmektedir. Endüstriyel atıklar, evsel atıklar, tarımsal atıklar toprağı, havayı ve suyu doğrudan ya da dolaylı olarak kirletmektedirler. Türkiye’de bulunan akarsular da söz konusu kirlilikten fazlasıyla nasibini almaktadır. Petrokimya başta olmak üzere pek çok endüstriyel faaliyet, aşırı su kullanımı, atıkların tatlı su ortamlarına deşarjı sebebiyle suları kirletirken, kentsel atıklar da aynı olumsuzluğa katkı sunmaktadır. Ayrıca havaya salınan endüstriyel gazlar yağmur ve yüzey akışlarıyla taşınarak tatlı sulara karışmaktadır. Tarımsal faaliyetlerde kullanılan hemen bütün kimyasallar da nihayetinde sucul ortamla buluşmaktadır.

Kirlilik, sucul ortamdakiler başta canlı yaşamı olumsuz etkilerken arazilerin çoraklaşmasına, verim kayıplarına yol açmakta ve tarım ürünlerindeki kimyasal ya da biyolojik ajanlardan dolayı insan sağlığını tehdit etmektedir. Örneğin Ergene Havzası’nda yetiştirilen sebzelerdeki kanserojen madde varlığının sebebi bu nehrin endüstriyel ve evsel atıklarla kirletilmiş olmasıdır. Atık suların arıtılmaması, kaçak deşarjlar, tarımda bilinçsiz kimyasal kullanımı bu

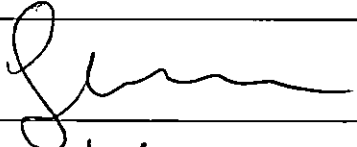
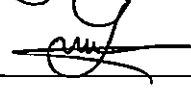
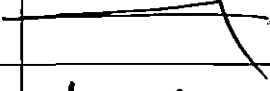
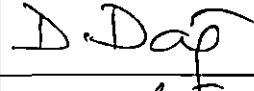
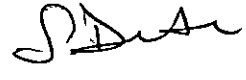
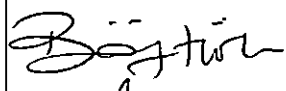
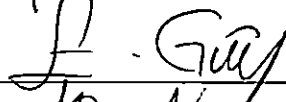
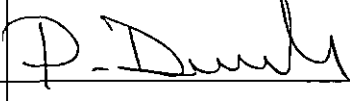
kirliliğin sebeplerindendir. Ergene gibi, Büyük Menderes, Küçük Menderes, Gediz, Göksu, Seyhan, Ceyhan, Fırat, Dicle, Kızılırmak, Sakarya gibi büyük nehirlerde de kirlilik hat safhadadır.

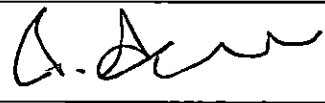
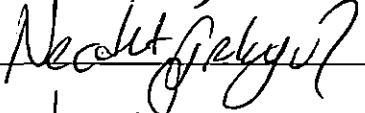
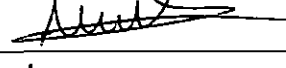
Azotlu, fosfatlı ve nitratlı gübreler, bakır, çinko, krom, nikel ve kadmiyum gibi elementler, sülfite zengin kâğıt sanayi atık suları, akarsular için ciddi kirlilik kaynağı oluşturmaktadır. Son olarak Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde bulunan dere yatağında, tarım ilaçlarının kullanılması sebebiyle on binlerce balık ölü bulunmuştur.

Öte yandan artan su ihtiyacı, su varlığının sınırsız kullanımı ve atık suların problem olarak ortaya çıkmasına neden olmuştur. Birleşmiş Milletler (BM) tarafından yayınlanan 'Herkes İçin Su ve Sanitasyona Dair İlerleme Raporu'na göre dünya nüfusunun %29'unu oluşturan 2,2 milyar insanın güvenli içme suyundan yararlanamamaktadır. 4,2 milyar insan ise sanitasyondan yararlanamamaktadır.

Türkiye Sütçülük Sektörünün "Suyun korunması" raporuna göre yapılan araştırmalarda Türkiye'de görülen en önemli su tehdidinin akarsu kirlenmesi olduğu belirtilmektedir. Yine rapora göre; Türkiye'de bulunan 25 büyük havzaya son 30 yılda düşen yağış miktarı %25'e yakın oranda azalmıştır. İklim değişikliği etkileri üzerine yapılan çalışmalar; 2050 yılına kadar Akdeniz Bölgesi Havzaları'nda %37, Konya Havzası'nda %70, Fırat-Dicle Havzası'nda %10 oranında su azalması olacağını ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak Türkiye'de akarsular; nüfus artışı, küresel ısınma, tarım, sanayileşme ve plansız kentleşmenin meydana getirdiği atıklar nedeniyle kirlenmektedir. Kirlilik ekolojik yapıyı bozmakta, canlı hayatını tehlikeye atmaktadır. Akarsularda ve göllerde kirliliğin tespit edilmesi, kirliliğin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması ve bir stratejik su planlamasının yapılabilmesi için ivedilikle bir meclis araştırması açılmalıdır.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	

15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ'	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	